

भुम्लु गाउँपालिकाको आर्थिक विधेयक २०७९
भुम्लु गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावहरूलाई
कार्यन्वयन गर्न बनेको विधेयक

सभाबाट स्वीकृत मिति: २०७९ असार २८ गते

प्रस्तावना:

भुम्लु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम भुम्लु गाउँपालिकाको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७९” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७९ साल श्रावण १ गतेदेखि भुम्लु गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. सम्पत्ति कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर (घर जग्गा कर) लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
३. भूमि कर (मालपोत) : गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
४. घर बहाल कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।
५. व्यवसाय कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची (५) बमोजिमको कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
७. विज्ञापन कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा उल्लेख भए अनुसार अनुसूची (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
८. बहाल बिटौरी शुल्क: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका र सार्वजनिक जग्गामा बनेका घरहरूमा अनुसूची (७) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार

वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बितौरी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

९. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची ८ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१०. प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग (बिक्री तथा निकासी शुल्क: गिट्टी बालुवा दहत्तर बहत्तरको संकलन बिक्री र निकासी तथा काठको निकासी गर्दा अनुसूची ९ बमोजिम शुल्क लगाइने छ ।
११. व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण दस्तुर: गाउँपालिका भित्र स्थापना हुने व्यवसायहरूको दर्ता तथा संचालित व्यवसायहरूको नवीकरण गर्दा अनुसूची १० मा उल्लेखित दर्ता तथा नवीकरण दस्तुर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१२. नक्शा पास दस्तुर: गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र बस्ने घरहरूको नक्शा पास गर्दा अनुसूची ११ मा उल्लेखित नक्शा पास दस्तुर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१३. अन्य दस्तुर: गाउँपालिकाले सिफारिस लगायतका शीर्षकहरूमा अनुसूची १२ मा उल्लेखित अन्य दस्तुर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१४. दण्ड जरिवाना: गाउँपालिका भित्र कुनै व्यक्ति, संस्था निकायले स्थानीय कानून तथा अन्य प्रचलित कानूनको उल्लंघन गरेको पाईएमा अनुसूची १३ बमोजिम र उक्त अनुसूचीमा उल्लेख नभएकोमा प्रचलित कानून बमोजिम तथा गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको दण्ड जरिवाना गरिने छ ।
१५. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन । तर कुनै प्राकृतिक विपत्ती वा महामारीको लगायतका काबु बाहिरको परिस्थितिको कारण सहित राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसको आधारमा कार्यपालिकाले प्रस्तावित गरेमा गाउँसभाले वस्तुगत तथ्यहरु समेतका आधारमा छुट दिन सक्नेछ ।
१६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची-१
(दफा २ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	करयोग्य सम्पत्ति	वार्षिक दर रु.	कैफियत
१	एकिकृत सम्पत्ति कर	रु. १ देखि पाँच लाखसम्म	१५०	
२		रु. ५ लाख १ देखि १० लाखसम्म	३००	
३		रु. १० लाख १ देखि ३० लाखसम्म	५००	
४		रु. ३० लाख १ देखि ५० लाखसम्म	१,०००	
५		रु. ५० लाख १ देखि १ करोडसम्म	१५००	
६		रु. १ करोड १ देखि २ करोडसम्म	२५००	
७		रु. २ करोड भन्दा माथि	४०००	

अनुसूची-२
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	इकाई	दर	कैफियत
१	भूमिकर (मालपोत)	प्रति रोपनी	रु. ५	२० रोपनीसम्म प्रतिव्यक्ति
			रु. १०	२० रोपनी भन्दा बढी प्रतिव्यक्ति
२	भूमिकर (मालपोत)	प्रति कित्ता	रु. ५	वडा नं. ७ फलाटे र ८ भुम्लुटारमा क्षेत्रफल यकिन नभएका जग्गाको हकमा

अनुसूची-३
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	इकाई	दर	कैफियत
१	घर बहाल	मासिक बहाल	१० (दस) प्रतिशत	

अनुसूची-४
(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	इकाई	दर (वार्षिक)	कैफियत
१	व्यवसाय कर	कुटानी पिसानी (ठुलो)	१,५००	
२		हार्डवेयर	१५,०००	
३		कुटानी पिसानी (मझौला)	१,०००	
४		टावर दुरसञ्चार	२५,०००	
५		होटल तथा रेष्टुरेण्ट	६,०००	
६		साना होटल/चिया पसल	१,०००	
७		बजार क्षेत्र होलसेल	५,०००	
८		बजार क्षेत्र खुद्रा	३,०००	
९		ग्रामीण क्षेत्र खुद्रा	१,०००	
१०		मेडिकल बजार क्षेत्र	५,०००	
११		बैंक तथा वित्तीय संस्था	१०,०००	
१२		नीजि स्कुल	६,०००	
१३		समिल	६,०००	
१४		क्रसर उद्योग	२००,०००	
१५		ल्वक उद्योग (ईट्टा)	१२,०००	
१६		बालुवा वासिड	१००,०००	
१७		हिमपाईप उद्योग	३५,०००	
१८		एफ. एम. रेडियो	१,२००	
१९		व्यवसायिक होस्टल	६,०००	

१ आर्थिक वर्ष नवीकरण व्यवसायिक कर नतिरी अर्को वर्षमा १०% जरिवाना लाग्नेछ ।

२ खेतीयोग्य जमिन बाँझो राखेमा रु. १०० प्रतिरोपनी प्रतिवर्ष जरिवाना गरिनेछ ।

अनुसूची-५
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	बस्तु	इकाई	दर	कैफियत
---------	---------------	-------	------	----	--------

१	जडिबुटी कवाडी र जिवजन्तु कर	भैसी	वटा	रु. १००	
२		खसी, बोका	वटा	रु. ५०	
३		बुद्धचित्त	के.जी	रु. १०	
४	काठ निकासी कर	काठ	घनफिट	रु. ५	सामुदायिक वन
		काठ	घनफिट	रु. ४	व्यक्तिगत वन

अनुसूची-६
(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	बस्तु	इकाई	दर	कैफियत
१	विज्ञापन कर	होर्डिङ बोर्ड	प्रति वर्ग फुट	रु. ४०	
२		डि.पि.एस. बोर्ड	प्रति वर्ग फुट	रु. २०	
३		ग्लोसाइन बोर्ड	प्रति वर्ग फुट	रु. ५०	
४		भित्ते लेखन	प्रति वर्ग फुट	रु. ५	
५		पोल बोर्ड	प्रति वर्ग फुट	रु. २५	

अनुसूची-७
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	किसिम	इकाई	दर	कैफियत
१	बहाल बिटौरी शुल्क	सार्वजनिक जग्गामा रहेका टहरा	प्रति टहरा वार्षिक	रु. १५००	
२		सार्वजनिक जग्गामा रहेका पक्की टहरा	प्रति टहरा वार्षिक	रु. २५००	
३		सार्वजनिक जग्गामा रहेका घर	प्रति घर वार्षिक	रु. १००००	

अनुसूची-८
(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	किसिम	इकाई	दर	कैफियत
१	सेवा शुल्क (स्थानीय) पूर्वाधार उपयोग शुल्क	स्थानीय सडक प्रयोग शुल्क	प्रति ठुलो गाडी	रु. ५०	
२			प्रति मझौला गाडी	रु. ३०	
३			प्रति साना गाडी	रु. २०	

अनुसूची-९
(दफा १० सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	किसिम	इकाई	दर विक्री तथा संकलन शुल्क
१	प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग (विक्री तथा निकासी)	ढुंगा बालुवा गिट्टी	प्रति क्यूब फिट	रु. ९ (मु.अ.कर बाहेक)
२		काठ	प्रति क्यूब फिट	रु. ५

अनुसूची-१०
(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	किसिम	इकाई	दर	कैफियत
१	व्यवसाय दर्ता	व्यवसाय दर्ता	प्रति व्यवसाय	रु. १००	
२	व्यवसाय नवीकरण दस्तुर	व्यवसाय नवीकरण	प्रति व्यवसाय	रु. ५०	
३	अन्य संघ संस्था नवीकरण	नवीकरण	प्रति व्यवसाय	रु. ५००	

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	किसिम	इकाई	दर	कैफियत
४	काम नभएको नवीकरण	नवीकरण	प्रति व्यवसाय	रु. १००	
५	घ वर्गको व्यवसाय दर्ता	नयाँ	प्रति व्यवसाय	रु. ५०००	
६		नवीकरण	प्रति व्यवसाय	रु. २०००	

घ वर्गको व्यवसायका लागि श्रावणदेखि असोजसम्म नवीकरण गरिसक्नु पर्नेछ । कात्तिकदेखि पौषसम्म दोब्बर दस्तुर तिरी नवीकरण गर्न सकिनेछ ।

अनुसूची-११
(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	विवरण	इकाई	दर रु.	कैफियत
	नक्शा पास दस्तुर		प्रति वर्ग फुट		
1		RCC सटरवाला प्रति वर्ग फट			
1.1		प्रति वर्ग फुट (पीच बाटोमा)		10	
1.2		प्रति वर्ग फुट (ग्राभेल बाटोमा)		9	
1.3		प्रति वर्ग फुट (कच्ची बाटोमा)		8	
1.4		प्रति वर्ग फुट (गोरेटो बाटोमा)		6	
2		RCC वाला प्रति वर्ग फुट			
2.1		प्रति वर्ग फुट (पीच बाटोमा)		7	
2.2		प्रति वर्ग फुट (ग्राभेल बाटोमा)		6	
2.3		प्रति वर्ग फुट (कच्ची बाटोमा)		5	
2.4		प्रति वर्ग फुट (गोरेटो बाटोमा)		4	
3		Load Bearing प्रति वर्ग फुट रु (औसतमा रु ३)			

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	विवरण	इकाई	दर रु.	कैफियत
3.1		प्रति वर्ग फुट (पीच बाटोमा)		4	
3.2		प्रति वर्ग फुट (ग्राभेल बाटोमा)		3	
3.3		प्रति वर्ग फट (कच्ची बाटोमा)		2	
3.4		प्रति वर्ग फुट (गोरेटो बाटोमा)		1	

अनुसूची-१२
(दफा १३ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	विवरण	इकाई	दर रु.	कैफियत
१	अन्य दस्तुर	नागरिकता सिफारिस	वटा	१००	
२		नाता प्रमाणित	वटा	२००	
३		जन्म दर्ता	वटा	१००	३५ दिन भित्र निःशुल्क
४		मृत्यु दर्ता	वटा	१००	३५ दिन भित्र निःशुल्क
५		विवाह दर्ता	वटा	१००	३५ दिन भित्र निःशुल्क
६		बसाई सराई	वटा	५००	३५ दिन भित्र निःशुल्क
७		सम्बन्ध विच्छेद	वटा	१००	३५ दिन भित्र निःशुल्क
८		जग्गा सिफारिस	वटा	२००	
९		सम्पत्ति मूल्यांकन सिफारिस (करिब ४० रोपनीको दरले)	वटा	रु १००/ प्रति लाखमा	
१०		आय स्रोत सिफारिस	वटा	रु १००/प्रति लाखमा	
११		अन्य सिफारिस	वटा	१००	

अनुसूची-१३

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	विवरण	इकाई	दर	कैफियत
१	दण्ड जरिवाना	दहत्तर बहत्तर र काठ अवैध रुपमा चोरी निकासी गरेमा	स्काभेटर,	सामान जफत गरी रु. २५०००	पहिलो पटक
२			भ्याकुलोडर प्रति टिपर	सामान जफत गरी रु. २००००	पहिलो पटक
३			प्रति टिपर, मझौला र सानो गाडी	सामान जफत गरी रु. १५०००	पहिलो पटक
४		सडक किनारामा निर्माण सामग्री थुपारेमा	प्रतिदिन	सामान जफत गरी रु १०००	

यस्तो दण्ड जरिवाना लाग्ने कार्य एक आ.व. मा पुनः दोहोरिएमा जरिवाना दर माथि उल्लेख भएको दरमा दोब्बर हुँदै जाने छ र चौथो पटक पनि यस्तो कार्य गरेमा सम्बन्धित सवारी साधनसमेत जफत गरिनेछ ।

अनुसूची-१४
(दफा १५ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	राजश्व शीर्षक	किसिम	इकाई	दर	कैफियत
१	व्यवसाय दर्ता नवीकरण दस्तुर	व्यवसाय दर्ता	प्रति व्यवसाय	रु. १०००	
२		व्यवसाय नवीकरण	प्रति व्यवसाय	रु. ५००	